

Організація інклюзивного навчання в ЗДО

Організація інклюзивного навчання в ЗДО

Головна мета інклюзивного навчання – реалізація права дітей з особливими потребами на отримання освіти у відповідності з їх можливостями і здібностями за місцем проживання, їх соціальна адаптація та інтеграція в суспільство, підвищенні ролі сім'ї у вихованні і розвитку дитини

Поради та рекомендації вихователю, у групі якого навчатиметься дитина з особливими потребами:

- Навчитися толерантно ставитися до особливих дітей, але в ніякому разі не акцентувати увагу на дитині
- Сприяти тому, щоб кожна дитина відчула себе прийнятною
- Сприяти створенню у дитячому колективі атмосфери доброзичливості, справедливості й терпимості
- Надавати індивідуальну підтримку, але при цьому не відокремлювати дітей з особливими потребами від основної групи дітей
- Намагатися наблизити навчальні завдання до потреб і можливостей такої дитини
- Співпрацювати з іншими педагогами (логопедом, психологом, лікарями) та батьками в одній команді.

Основні завдання команди фахівців індивідуального супроводу дитини:

1. Збір інформації про особливості дитини, її інтереси, труднощі і обмеження, освітні потреби з метою визначення та реалізації належної підтримки, вжиття адекватних заходів, залучення додаткових фахівців.
2. Всебічне обговорення особливостей (труднощів) розвитку дитини з урахуванням інформації різних фахівців з метою визначення характеру та причин відхилень в розвитку та поведінці; прийняття консolidованого рішення про специфіку змісту освіти і навчання з урахуванням рекомендацій психолого-медико-педагогічної консультації.
3. З'ясування потенціалу розвитку дитини, актуалізація її позитивних особистісних якостей.
4. Розробка та реалізація Індивідуальної програми розвитку дитини.
5. Моніторинг динаміки загального психічного розвитку дитини, консультування і вирішення складних, конфліктних ситуацій.
6. Ведення документації (щоденник спостережень), що відображає актуальний розвиток дитини, динаміку її стану, рівень шкільної успішності; збір портфоліо.

Індивідуальна програма розвитку дитини містить такі розділи:

1. **Загальна інформація про дитину:** ім'я та прізвище, дата народження, телефони батьків, адреса проживання, проблема розвитку (інформація про особливі освітні потреби), дата зарахування дитини до дошкільного навчального закладу.
2. **Наявний рівень розвитку дитини** (відповідно до висновку психолого-медико-педагогічної консультації). Група фахівців протягом 1-2 місяців (в залежності від складності порушення) вивчає

можливості та потреби дитини, фіксує результати вивчення: її вміння, сильні якості та труднощі, у чому їй потрібна допомога; інформація щодо впливу порушень розвитку дитини на її здатність до навчання (відомості надані психолого-медико-педагогічною консультацією). Вся інформація повинна бути максимально точною, оскільки вона є підґрунтям для подальшого розроблення завдань.

3. **Освітні послуги.** В індивідуальній програмі розвитку дитини передбачається до 10 корекційно-розвиткових занять на тиждень в залежності від віку дитини та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами, у тому числі з інвалідністю. Фіксується розклад занять з відповідними фахівцями (вчителем-дефектологом, практичним психологом та іншими спеціалістами), вказується кількість і тривалість таких занять з дитиною.
4. **Адаптації/модифікації.** При складанні індивідуальної програми розвитку необхідно проаналізувати, які адаптації та модифікації слід розробити для облаштування середовища, застосування належних методів, матеріалів, іграшок, обладнання, урахування сенсорних та інших потреб дитини.

Модифікація – трансформує характер подачі матеріалу шляхом зміни змісту або концептуальної складності навчального завдання. Наприклад, скорочення змісту навчального матеріалу; модифікація цілей і завдань, прийнятних для конкретної дитини, корекція завдань, визначення змісту, який необхідно засвоїти.

Адаптація – змінює характер подачі матеріалу, не змінюючи зміст або концептуальну складність навчального завдання. Зокрема, можуть використовуватись такі види адаптацій:

- пристосування середовища (збільшення інтенсивності освітлення в групових кімнатах, де є діти з порушеннями зору; зменшення рівня шуму в групі, де навчається слабочуюча дитина, забезпечення її слуховим апаратом);
- адаптація матеріалів (адаптація дидактичних посібників, ігрових, наочних та інших матеріалів тощо).

Для забезпечення особистісно-орієнтованого підходу та організації корекційно-розвиткової роботи в інклюзивній групі штатним розписом дошкільного навчального закладу передбачається 1 ставка асистента вихователя на 1 інклюзивну групу.

За письмовою заявою батьків, або осіб, які їх замінюють, адміністрація дошкільного навчального закладу може надати дозвіл щодо участі у навчально-виховному процесі асистента дитини з особливими освітніми потребами, у тому числі з інвалідністю, волонтерів, фізичний та психічний стан здоров'я яких дозволяє здійснювати зазначену функцію на громадських засадах або за рахунок коштів громадських організацій та інших джерел, не заборонених законодавством.

Крім того, батьки або особи, які їх замінюють, можуть самотійно виконувати функцію асистента дитини з особливими освітніми потребами, у тому числі з інвалідністю, або визначати особу, фізичний та психічний стан

здоров'я якої дозволяє здійснювати зазначену функцію на волонтерських засадах.

Батьки, або інші особи, які здійснюють функцію асистента дитини з особливими потребами, у тому числі з інвалідністю, мають проходити у встановленому законодавством порядку попередні та періодичні медичні огляди, з оформленням особової медичної книжки встановленого зразка. Особові медичні книжки повинні зберігатися у медичному кабінеті.

Засновник (власник) дошкільного навчального закладу забезпечує підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації та атестацію педагогічних працівників відповідно до специфіки роботи інклюзивної групи, сприяє провадженню інноваційної діяльності.

